

KLAGANDE

Omsorgsnämnden i Trollhättans kommun

MOTPART

Ella Jarwas, 20130807-1388

Ombud: Jur.kand. Finn Kronsporre

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 6 oktober 2020 i mål nr 3358-19,
se bilaga A

SAKEN

Personlig assistans

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Omsorgsnämnden i Trollhättans kommun yrkar att kammarrätten ska upphäva förvaltningsrättens dom och fastställa nämndens beslut. Nämnden anför följande.

Det kan ifrågasättas hur kommuner ska kunna ha en tillräcklig kännedom om när personlig assistans börjar verkställas, sökandens förhållanden samt de uppgifter som anges i 11 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade om assistansbolag inte kommer in med det underlag som kommunen efterfrågar. Nämnden ställer sig frågande till att assistansbolaget väljer att frångå bestämmelsen och står fast vid att bolaget

inte i rimlig tid har visat/kommit in med information och underlag om att Ella Jarwas har haft retroaktiva kostnader för perioden.

Ella Jarwas anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten gör samma bedömning som förvaltningsrätten.
Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Raymond Grankvist

Maria Fröberg

Andreas Sundberg
referent

/Kristin Palm

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avd. 2

DOM
2020-10-06
Meddelad i Göteborg

Mål nr
3358-19

KLAGANDE

Ella Jarwas, 20130807-1388

Ombud: Finn Kronsporre

MOTPART

Omsorgsnämnden i Trollhättans kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Omsorgsnämnden i Trollhättans kommuns beslut den 11 februari 2019

SAKEN

Personlig assistans

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att Ella Jarwas har rätt till ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistans som uppkommit under perioden den 1 juli 2018 till och med den 11 november 2018.

Målet överlämnas till Omsorgsnämnden i Trollhättans kommun för fortsatt handläggning.

BAKGRUND

Nämnden avslag genom det överklagade beslutet Ella Jarwas ansökan om retroaktiv ersättning för ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för assistans under tidsperioden den 1 juni–11 november 2018 med följande motivering. Assistanssamordnaren har inte kommit in med anställningsavtal som enligt 11 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska lämnas innan personlig assistans påbörjas. Vidare har assistanssamordnaren inte månadsvis tidsredovisat för perioden 1 juni–31 oktober 2018, och som visar att assistans faktiskt har utförts. När det gäller november så har tidsredovisning lämnats in i rätt tid men eftersom anställningsavtalet inte kommit in i rätt tid avslås ansökan i sin helhet.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Ella Jarwas yrkar att hon beviljas ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för utförd personlig assistans för perioden från och med den 1 juli 2018 till och med den 11 november 2018. Hon anför följande.

Anställningsavtal, kundavtal och tidsredovisning för perioden juni–november 2018 har skickats till nämnden. Av anställningsavtalet framgår att det gäller från och med den 1 juli 2018. Yrkandet om ersättning justeras därför på så sätt att ersättning ska utges från och med den 1 juli 2018.

Enbart den omständigheten att bestämmelserna i 11 a § LSS inte uppfyllts kan inte leda till att hon ska nekas retroaktiv ersättning. Att föräldrar ofta inte förstår frågan om när personlig assistans har påbörjats är vanligt. De tänker vanligen inte på att de är personliga assistenter eftersom de, även i frånvaron av ett beslut om assistans, ägnar sig åt samma assistanssysslor som tidigare och innan ansökan gavs in. Företrädaren för

assistanssamordnaren kände inte till när anställningsavtalet ingåtts och förstod uppenbarligen inte heller vikten av uppgiften. Det framgår dock tydligt av ingivna lönespecifikationer för utförd assistans när denna påbörjades.

Ett mål om retroaktiv ersättning avser flera delfrågor. Den första delfrågan är om det överhuvudtaget föreligger rätt till retroaktiv ersättning. Det är primärt denna fråga som är föremål för prövning i aktuellt mål eftersom nämnden funnit att rätt till sådan ersättning saknas. Den andra delfrågan är med vilket belopp sådan ersättning ska utges. Instansordningsprincipen innebär bl.a. att domstolen vanligen inte som första instans ska pröva en fråga som nämnden inte prövat. De ingivna handlingarna avser samma sak som nämnden prövat och ändrar inte saken. Handlingarna utgör bevis till stöd för hennes yrkande, nämligen att hon har rätt till retroaktiv ersättning i viss omfattning. Instansordningsprincipen innebär inte att nämnden också ska vara den som först värderar bevisning som ges in till förvaltningsrätten.

Ella Jarwas hänvisar till lönebesked, kontrolluppgift från arbetsgivaren, kvittens gällande inkomstdeklaration, kontoutdrag, anställningsavtal och assistansavtal.

Omsorgsnämnden i Trollhättans kommun anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Under hembesök den 22 augusti 2018 framfördes en ansökan om retroaktiv ersättning för utförande av personlig assistans, men varken vårdnadshavarna eller assistansbolaget kunde svara på frågan från vilket datum assistansen hade utförts ifrån. Representanten från assistansbolaget meddelade att bolaget inom kort skulle återkomma med korrekt datum, vilket bolaget inte sedan gjorde. Det är anmärkningsvärt att varken vårdnadshavarna eller assistansbolaget kan uppge tidpunkt för när assistans påbörjades.

Vårdnadshavarna måste få veta att de är anställda och man bör kunna ställa höga krav på assistansbolaget att klargöra för vårdnadshavare att de har en anställning genom att till exempel löpande och regelbundet fylla i timlistor.

Ella Jarwas menar att det inte går att som enda grund för avslag hänvisa till att bestämmelserna i 11 a § LSS inte uppfyllts och hänvisar till avgörande från kammarrätterna. Denna fråga har dock inte prövats av Högsta förvaltningsdomstolen. Information och tidsredovisning enligt 11 a § LSS kom inte in till nämnden innan assistans påbörjades. Det finns därför skäl att ifrågasätta om assistans utförts under aktuell period. Om assistans faktiskt utförts i den omfattning som angivits i tidsredovisningen torde dessa rimligtvis ha kommit in löpande under aktuell period. I de tidsredovisningar som senare har lämnats in har också flera dagar varje månad inte redovisats.

När det gäller kontoutdrag och kontrolluppgift som Ella Jarwas åberopat i förvaltningsrätten så bör förvaltningsrätten endast ta i beaktande det underlag som var känt vid tidpunkten för det överklagade beslutet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 7 § LSS har personer som omfattas av lagen rätt till insatser enligt 9 § om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om behovet inte tillgodoses på annat sätt. En av insatserna är enligt 9 § 2 LSS biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans.

Biträde av personlig assistans kan inte utgå för förfluten tid, däremot kan ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för assistans utgå om personlig assistans faktiskt har utförts och dessutom gett upphov till kostnader som

ger rätt till ersättning (RÅ 2005 ref. 85, RÅ 2006 ref. 76 och RÅ 2010 ref. 17).

Av 11 a § 1 och 2 LSS framgår bland annat att den som är arbetsgivare för eller uppdragsgivare åt en personlig assistent ska lämna följande uppgifter till kommunen:

- Uppgifter som visar om assistenten är närstående till eller lever i hushållsgemenskap med den insatsberättigade, om assistenten har fyllt 18 år och om assistenten är bosatt inom eller utanför EES-området. Uppgifterna ska lämnas innan assistansen börjar utföras och vid ändrade förhållanden.
- Uppgifter som visar den arbetstid som assistenten har arbetat hos en insatsberättigad. Uppgifterna ska lämnas månadsvis i efterhand.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det vid retroaktiv ersättning enligt LSS, till skillnad från vid retroaktiv assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken (2010:110), SFB, inte finns något krav på att tidrapporter ska ha redovisats löpande under tiden före det att ersättning har beviljats (jfr prop. 2012/13:1 utgiftsområde 9, s. 231 f.).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan är om Ella Jarwas ska beviljas retroaktiv ersättning för personlig assistans under perioden 1 juli–11 november 2018. Det är ostridigt att Ella Jarwas har haft rätt till personlig assistans under den period för vilken hon ansöker om retroaktiv ersättning.

För att Ella Jarwas ska ha rätt till retroaktiv ersättning måste hon visa att assistans faktiskt utförts och om hon haft ersättningsgilla kostnader.

Kostnaderna ska ha uppstått redan i samband med att arbetet utfördes. I bedömningen kan det såklart beaktas varför kraven i 11 a § LSS inte uppfyllts, men endast den omständigheten att de inte uppfyllts kan inte leda till ett avslag på begäran om ersättning för retroaktiva kostnader (jfr

Kammarrätten i Göteborgs avgörande den 23 november 2015 i mål nr 906-15).

Det finns inget hinder för Ella Jarwis att i förvaltningsrätten åberopa ytterligare bevisning eller anföra nya omständigheter, så länge saken inte ändras. Eftersom inlämnade handlingar har åberopats för att styrka om assistans faktiskt utförts och om Ella Jarwis haft ersättningsgilla kostnader, vilket är den fråga som nämnden i det överklagade beslutet prövat, så bedömer förvaltningsrätten att det inte finns något hinder att beakta dessa.

Ella Jarwas har lämnat in handlingar i form av bl.a. uppdragsavtal mellan henne och assistansanordnaren, anställningsavtal för hennes assistent samt löneutbetalningar och tidsredovisningar avseende utförd assistans för den aktuella perioden. De handlingar som har åberopats får enligt förvaltningsrätten anses vara tillräckliga för att konstatera att assistans faktiskt har lämnats Ella Jarwas under perioden den 1 juli 2018 till och med den 11 november 2018 och att ersättningsgilla kostnader har uppstått. Den omständigheten att hon inte skickat in uppgifter till nämnden i enlighet med 11 a § LSS eller att en representant från assistanssamordnaren inte kunde svara på när assistansen påbörjades medför inte att det finns anledning att göra någon annan bedömning. Det får ankomma på nämnden att närmare utreda och beräkna storleken när det gäller ekonomiskt stöd för den utförda assistansen. Målet ska därför överlämnas till nämnden för vidare handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Madeleine Olander

I avgörandet har även nämndemännen Jessica Nordström, Erik Liljeberg och Anwar Rasul deltagit.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.